แบบฟอร์ม Knowledge Capture

<u>เรื่อง การแต่งกิ่งไม้กระถินเทพา</u>

สรุปโดย นายมงคล ศรีอนันต์ หน่วยงาน ฝ่ายจัดการสวนป่า ออป.ใต้

1. บริบทหรือความเป็นมา

ตามที่ ออป.ใต้ ได้ดำเนินโครงการซื้อขายไม้โตเร็วล่วงหน้า กับ เอกชนที่สนใจ โดยชนิดไม้เศรษฐกิจโตเร็วที่ปลูก ได้แก่ ไม้ยูคาลิปตัส และ ไม้กระถินเทพา ที่มีรอบตัดฟันสั้น 5 - 10 ปี เนื้อไม้นำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น เป็นไม้เชื้อเพลิง ชิ้นไม้สับ ผลิตเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล ไม้พาเลท และไม้แปรรูปต่างๆ สำหรับไม้กระถินเทพาในช่วงของการเจริญเติบโต อายุ 1-2 ปี จะมีกิ่งก้านแตกออกมาจำนวนมาก จำเป็นต้องมีการตัดแต่งกิ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการดูแลรักษา เสริมสร้างการเติบโตที่ดี และให้ได้ไม้ที่มีคุณภาพ

2. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

2.1 เมื่อไม้อายุประมาณ 4-6 เดือน ให้เริ่มตัดแต่งกิ่ง โดยให้เหลือเรือนยอดประมาณ 1/2 ของลำต้น

2.2 การตัดแต่งกิ่งให้ใช้ กรรไกรแต่งกิ่ง หรือเลื่อยแต่งกิ่ง โดยตัดกิ่งให้ชิดลำต้น

2.3 ให้แต่งกิ่งอย่างน้อยปีละ 1 - 2 ครั้ง โดยครั้งแรกแต่งกิ่งในช่วงต้นฤดูฝนประมาณเดือนพฤษภาคม และ อีกครั้งในช่วงปลายฤดูฝน ประมาณเดือน ตุลาคม

3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

3.1 ควรเร่งแต่งกิ่งในขณะที่กิ่งยังมีขนาดไม่ใหญ่มาก ไม่ควรให้กิ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเกิน 1 นิ้ว เพราะแผลจากการตัดจะหุ้มได้ช้า เสี่ยงต่อการเข้าทำลายของเชื้อรา

3.2 หากกิ่งมีขนาดใหญ่เกิน 1 นิ้ว เพื่อป้องกันการฉีกขาดของลำต้น ครั้งแรกให้ใช้เลื่อยตัดกิ่งห่างจากลำต้นอย่างน้อย 10 ซม. โดยเลื่อยด้านล่างของกิ่งประมาณครึ่งกิ่ง ครั้งที่สองให้เลื่อยตัดด้านบนของกิ่งห่างจากรอยเลื่อยแรกอย่างน้อย 5 ซม. เมื่อกิ่งขาด ครั้งสุดท้ายให้เลื่อยชิดลำต้น โดยพยายามให้รอยตัดเรียบ ขนานกับลำต้นหรือตั้งฉากกับกิ่ง

4. ประเด็นความรู้ที่สำคัญ

4.1 การคัดเลือกสายพันธุ์ไม้กระถินเทพาที่นำมาปลูกต้องมาจากแหล่งที่ดี เช่น สวนหรือแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ไม้ (Seed orchard) เป็นต้น เพื่อให้ได้พันธุ์ที่สมบูรณ์แข็งแรง โตเร็ว และให้ผลผลิตสูง

4.2 การแต่งกิ่งในช่วงต้นฤดูฝน (เดือน พ.ค.) เพื่อป้องกันการโค่นล้มจากลมพายุ เนื่องจากต้นกระถินเทพามีทรงพุ่มใหญ่ ใบหนา หากไม่ตัดแต่งกิ่งเสี่ยงที่จะโค่นล้มได้

5. บทสรุป

การแต่งกิ่งไม้กระถินเทพา จะทำให้ต้นกระถินเทพามีลักษณะเปลาตรง ไม้หากนำไปแปรรูปไม้จะมีคุณภาพดี มีปุ่มปมตาน้อย หากตัดแต่งกิ่งอย่างถูกวิธีจะช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโต และป้องกันโรคเชื้อราที่จะเข้าทำลายเนื้อไม้ด้วย